

Libraries empowering Europe!

Op 9 en 10 mei 2016 vond de belangrijkste jaarlijkse Europese bibliotheekbijeenkomst plaats in Den Haag, *World Library Capital*.

Directeuren en voorzitters van de grootste bibliotheken en bibliotheekverenigingen in Europa schaarden zich samen met beleidsmakers en vertegenwoordigers van ministeries uit heel Europa rond het thema: *"Empowering Europe! Libraries opening up new perspectives"*.

Ruim 90 deelnemers bespraken de actuele onderwerpen waarmee bibliotheken zich in de Europese context bezighouden: participatie van burgers, belangenbehartiging van bibliotheken en open access.

De titel van de conferentie was geïnspireerd door de thema's van het Nederlandse EU voorzitterschap, vooral het doel van de Unie om alle burgers toe te rusten, hun participatie te ondersteunen en te beschermen. In het programma kwamen de actuele bibliotheekthema's en discussies aan de orde: het openzetten van bibliotheken naar de samenleving toe, speciaal gericht op werkgelegenheid en groei, die toon werd in de openingstoespraken gezet.

Dimitris Protopsaltou, Chief Operating Officer van de Stavros Niarchos stichting Cultural Centre, Greece, gaf duidelijk aan hoe bibliotheken nieuwe mogelijkheden kunnen openen aan de hand van het voorbeeld van Griekenland. Hij beschreef het netwerk van innovatieve bibliotheken dat de laatste jaren is ontwikkeld met als hoogtepunt de bouw van de Nationale Bibliotheek die tevens als openbare bibliotheek zal dienen - op korte termijn te openen, een enorm perspectief voor de Griekse bevolking.

Ilona Kish, Programma Director, Public Libraries 2020, Brussel, nam het gehoor mee in de actuele belangenbehartiging bij het Europese Parlement, en de initiatieven om de relaties vanuit de bibliotheken te verstevigen: alle bibliotheken kunnen aan de slag met een toolkit, die helpt om het - vaak traditionele - beeld en de percepties van bibliotheken in de Europese samenlevingen en politiek te veranderen.

Civic participation

De conferentie werkte in drie workshops aan een beleid om *civic participation* op sociaal, cultureel, wetenschappelijk en democratisch terrein te versterken. Bibliotheken met wetenschapscafés, workshops voor digitale vaardigheden en toegesneden cursussen ontwikkelen zich verder als informele leercentra - echte hubs die burgers helpen zelf kwaliteit aan hun leven toe te voegen.

Deelnemers wisselden modellen en best practices uit, fantastische voorbeelden van modern bibliotheekservice. Uit

alle bijdragen en benaderingen bleek duidelijk dat echte verandering nodig is, niet alleen in vakmanschap en management – er gebeurt al veel ! - maar ook in de politieke percepties van wat bibliotheken in het dagelijks leven betekenen. Regionale samenwerking in Portugal toont bijvoorbeeld aan dat gemeenten, burgemeesters en bibliothecarissen prima kunnen samenwerken om effectieve publieke diensten te realiseren.

Wat echt nodig is om Europa te versterken, is de kans om de netwerken van openbare bibliotheken te verbinden met de nationale digitale bronnen en het bieden van open access tot wetenschappelijke informatie. Die samenwerking biedt kansen voor innovatie en betreft de burgers bij het vormgeven van de diensten die bibliotheken bieden.

De deelnemers constateerden dat het auteursrechtkader achterhaald is en een obstakel vormt voor publieke toegang en dienstverlening over de grens. Burgers in de 21ste eeuw navigeren offline en online zonder acht te slaan op grenzen. Hun verwachtingen zijn hoog als het gaat om de actualiteit en bruikbaarheid van de informatie en geboden bronnen.

De Europese uitdaging

Onderzoek wijst uit dat 24 miljoen Europeanen deelnemen aan niet-formele leeractiviteiten, educatie in bibliotheken, terwijl 4,6 miljoen voor het eerst toegang hebben tot Internet, dankzij en in de bibliotheek. 250.000 mensen vinden nieuw werk door die openbare computers te gebruiken. Bibliotheken zijn onmisbaar voor de 23 miljoen mensen die nu zonder werk zitten in de Europese regio.

Bibliotheken zijn nog steeds een van de meest bezochte openbare plaatsen in onze samenleving. Ze ontwikkelen en organiseren innovatieve programma's en diensten. Dat zal ook duidelijk naar voren komen in een tentoonstelling die in het Europees Parlement wordt gehouden in oktober 2016 tijdens de *EU Code Week*.

Europese en internationale verbanden

EBLIDA en haar partners NAPLE, IFLA, LIBER en Public Libraries 2020 werken samen aan praktische oplossingen, gebaseerd op ervaringen en expertise van bibliotheken. Alle deelnemers worden aangemoedigd om echte bibliotheekambassadeurs te zijn voor een creatief en versterkt Europa.

Terwijl beleid vaak nog in ontwerpfase verkeert, zijn bibliotheken al verder in het proces, en realiseren concrete projecten die alle sociaal-economische grepen ten goede komen.

Activiteiten in bibliotheken met en rond kinderen, stimuleren hun interesse - ze raken betrokken bij cultuur en wetenschap. Tijdens de conferentie kwamen enkele fantastische voorbeelden naar voren uit Griekenland, Groot-Brittannië en Kroatië. Nauwere samenwerking tussen verschillende soorten bibliotheken, universiteiten en onderzoekscentra vindt steeds meer plaats in het kader van *open science*.

Betrokken en geëngageerde burgers zijn de beste ambassadeurs voor effectieve publieke diensten, en de bibliotheek is precies de plek waar dit gebeurt: elke dag, in heel Europa.